

FÓKUSZPONT

EU-S PÉNZBŐL ERŐSÍTENÉ MEG HATÁRAIT
A HÁROM BALTI ÁLLAM ÉS LENGYELORSZÁG

A négy ország vezetői közös levélben **kérik** az Európai Unió vezetését, hogy támogassa egy határvédelmi rendszer kiépítését az EU Oroszországgal és Belorusszal közös határszakaszán. Bár Ursula von der Leyen kiemelt kérdésnek tekinti a migrációt, egyelőre bizonytalan, hogy részesülnek-e központi támogatásból az érintett tagállamok.

A tagállamok vezetői levelükben a „hibrid fenyegetésre” hivatkozva kérik az Európai Unió 700 kilométer hosszú keleti határszakaszának megerősítését. Ezalatt a „kibertámadásokat, a gazdasági nyomásgyakorlást, valamint a migrációs nyomás állami fenntartását” **értik**. Az Oroszország és Belarusz felől érkező migrációs fenyegetés 2021 óta jelent problémát a keleti tagállamok számára. A Frontex mérései alapján az idei év első felében a keleti migrációs útvonal aktivitása 2023 azonos időszakához képest megduplázódott. A szervezet **szerint** az útvonal kihasználtsága már meghaladja a nyugat-mediterrán útvonalét.

Emellett az Egyesült Királyság, valamint több Európai Unió tagország (Csehország, Németország, a balti államok, illetve Lengyelország) is vizsgált már olyan Oroszországhoz köthető szabotázsakciókat, amelyek hibrid hadviselésre utalnak. A négy tagállam kormányfői levelükben **kiemelik** a NATO-val való együttműködés szükségességét, valamint a már folyamatban lévő nemzeti, vagy nemzetközi projektek (a lengyel **East Shield**, illetve a **Baltic Defense Line**) fontosságát.

A négy ország belügyminiszterei Svédország, Finnország és Dánia tárcavezetőivel közösen az Európai Bizottságnak is újabb nyílt levelet **küldtek**, melyben a tagállamok nagyobb cselekvési szabadsága mellett érvelnek nemzetbiztonsági kérdések esetén. Véleményük szerint az EU

jogrendszere nem teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy hatékonyan fellépjenek az irreguláris migrációt politikai nyomásgyakorló eszközként használó kormányokkal szemben. Von der Leyen válaszában támogatásáról **biztosította** az érintett tagállamokat, valamint változásokat ígért az EU joganyagában.

Az Európai Bizottság elnöke a 27 tagállam kormányfőinek küldött **levelében** prioritásnak nevezte az irreguláris migráció kérdését, valamint kérdés „külpolitikai dimenziójának” megerősítése, vagyis a nem EU-s országokkal való együttműködések fejlesztése mellett foglalt állást. Kérdéses azonban, hogy a hamarosan hivatalba lépő új bizottság hogyan viszonyul mindehhez.

A szakértők a lengyel-balti javaslat összköltségét 2,5 milliárd euróra becsülik, azonban mind a kerítések kérdése, mind pedig a védelmi ipar fejlesztését célzó lépések komoly nehézségekbe ütköztek. Kaja Kallas észt miniszterelnök politikai döntést **sürgel**. Jens Stoltenberg leköszönő NATO főtitkár nem fogalmazott meg aggályokat az EU-s a finanszírozás ellen, mondván a tervek megvalósítása a **legfontosabb**. Habár az EU joganyaga **lehetővé teszi** a Bizottság számára, hogy támogassa határkerítések megépítését, az egymást követő Bizottságok ettől Magyarország és Bulgária **esetében is tartózkodtak**.